

การสัมผัสกับเชื้อวัณโรคของผู้โดยสารและพนักงาน บนเครื่องบินพาณิชย์, ค.ศ.1992-1995

ในช่วงเดือนมกราคม 1993-กุมภาพันธ์ 1995 CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION (CDC) และหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ได้ทำการสอบสวนเหตุการณ์ 6 เหตุการณ์ที่ผู้โดยสารและพนักงานขับเครื่องบินพาณิชย์ ขณะมีผู้ป่วยวัณโรคระยะแพร่เชื้ออยู่ด้วย การสอบสวนทั้ง 6 เหตุการณ์ พบว่า เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยวัณโรคที่มีอาการซึ่งมี acid-fast bacillus (AFB) smear เป็นบวก และเป็นชนิดติดเชื้อบริเวณปอดทั้งหมด รายงานฉบับนี้ได้สรุปผลการสอบสวนโรคและให้แนวทางในการแจ้งเตือนผู้โดยสารกับพนักงานบนเครื่องบิน ในกรณีที่ต้องสัมผัสกับวัณโรคระยะโดยสายเครื่องบินพาณิชย์

สองจากหกรายงานการสอบสวนชี้แจงว่า มีการแพร่เชื้อเกิดขึ้น โดยรายงานที่ 1 จากพนักงานต้อนรับไปผู้พนักงานอื่นๆ และรายงานที่ 6 จากผู้โดยสารที่ติดเชื่อไปสู่ผู้โดยสารอื่น อย่างไรก็ตาม อัตราการร่วมมือในการสอบสวนโรคที่ต่ำของบุคคลที่สัมผัสเชื้อซึ่งได้รับการติดต่อจากหน่วยงานสาธารณสุขนั้น ทำให้มีผลต่อการแปลผลที่ได้จากการสอบสวนโรค

บรรณาธิการของ MMWR ได้กล่าวย้ำให้ระมัดระวังในการแปลผลอัตราของ TUBERCULIN SKIN TEST (TST) ที่มีผลบวก เนื่องจากอาจเกิดมาจากการสัมผัสเชื้อวัณโรคก่อนหน้านี้ หรือบุคคลนั้นมาจากประเทศที่เป็นถิ่นของวัณโรค หรือรับวัคซีน BCG มาก่อน เป็นต้น

เพื่อป้องกันการสัมผัสกับเชื้อวัณโรค เมื่อจำเป็นจะต้องเดินทางโดยเครื่องบิน

1. ผู้ติดเชื้อมีวัณโรคในระยะแพร่เชื้อให้เดินทางโดยเครื่องบินส่วนบุคคล

2. ผู้ติดเชื้อมีวัณโรคต้องมีผลตรวจเสมหะ AFB เป็นลบ 3 วัน (ซึ่งไม่ติดต่อกัน) โดยที่ผู้ติดเชื้อมีวัณโรคนี้ได้รับการรักษาด้วยยาที่มีประสิทธิภาพที่ชี้แจงว่ามีโอกาสแพร่เชื้อได้ต่ำมาก และมีผลการเพาะเชื้อที่ไม่ขึ้น

บรรณาธิการ ได้หมายเหตุว่า โอกาสเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อ *M.tuberculosis* ในเครื่องบินนั้น ไม่ได้สูงมากไปกว่าในพื้นที่จำกัดอื่นๆ เลย จากหลักฐานการสอบสวนโรคมีลักษณะ 3 ประการ ในการแจ้งเตือนผู้โดยสารและพนักงานบนเครื่องบิน ดังนี้

1. มีผู้ป่วยวัณโรคในระยะแพร่เชื้ออยู่ในช่วงเวลากบิน คือ ผู้ที่มีอาการร่วมกับมี AFB smear เป็นบวก หรือเป็นวัณโรคปอดชนิดที่มีโพรงหรือเป็นชนิด laryngeal TB หรือมีหลักฐานว่าได้แพร่เชื้อในบ้านหรือแพร่เชื้อให้ผู้สัมผัสรายอื่น

2. มีระยะเวลาการสัมผัสยาวนาน (เช่น ระยะเวลาบินที่นานกว่า 8 ชั่วโมง)

3. การจัดอันดับความสำคัญของการแจ้งเตือนผู้โดยสารกับพนักงานบนเครื่องบินขึ้นอยู่กับโอกาสเสี่ยงในการสัมผัสเชื้อมากน้อยเพียงใด โดยดูจากระยะใกล้ไกลของผู้สัมผัสนั้นๆ กับผู้ป่วยที่เป็น INDEX CASES (เช่น ลักษณะเครื่องบิน ที่นั่ง และ การทำงานภายในเครื่อง เป็นต้น)

ส่วนการแจ้งเตือนควรดำเนินการโดยสายการบินนั้นๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่พื้นที่และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในส่วน TB - control Programs

จาก MMWR 3 มีนาคม 2538 : 44(8):137-140

ผู้เรียบเรียง พญ.ลักขณา ไทยเครือ